

VROUWEN- EMANCIPATIE IN TILBURG

*Mogelijkheden
voor een
toekomstbestendig
emancipatiebeleid
en -centrum in
Tilburg*

1 februari 2017

*Door:
Karin Mastebroek
ROOD maakt
verbinding*

Voorwoord

*Vrouwenemancipatie in
Tilburg: mogelijkheden voor
een toekomstbestendig
emancipatiebeleid en
emancipatiecentrum in
Tilburg.*

Dit document is een verkenning naar mogelijke scenario's om in Tilburg tot een toekomstbestendig emancipatiebeleid en een toekomstbestendig emancipatiecentrum te komen. Het is tot stand gekomen in de maand januari 2017, door:

- Gesprekken met directie en bestuur van Feniks (het stedelijk emancipatiecentrum in Tilburg), beleidsmedewerkers en wethouders van de gemeente Tilburg en directie van ContourdeTwern.
- Deskresearch naar het emancipatieveld in Nederland, de Provincie Noord-Brabant en Tilburg

Het onderzoek is in opdracht van de gemeente Tilburg uitgevoerd door Karin Mastenbroek van ROOD maakt verbinding: voor bedrijfskundig advies en begeleiding van veranderingstrajecten met een focus op ondernemerschap, zelfsturing en samenwerking.

De onderstreepte woorden in het document zijn linkjes naar interessante websites en documenten die op internet te vinden zijn – natuurlijk alleen relevant als het document digitaal gelezen wordt.

Inhoud

In dit document wordt een korte beschrijving gegeven van de stand van zaken aangaande vrouwenemancipatie in Nederland en in Tilburg. Vervolgens wordt een overzicht van mogelijkheden voor het emancipatiebeleid van de gemeente Tilburg gegeven. Tot slot komt de toekomst van Feniks, het Emancipatie Expertise Centrum, aan bod met een advies aangaande de korte termijn en scenario's voor de lange termijn.

pagina

4

Inleiding: aanleiding voor onderzoek en onderzoeksvragen

pagina

6

Emancipatie in Nederland: stand van zaken, beleid en spelers

pagina

19

Emancipatie in Tilburg: stand van zaken, beleid en Feniks

pagina

24

Mogelijkheden voor emancipatiebeleid in Tilburg

pagina

27

De toekomst van Feniks op de korte termijn

pagina

32

De toekomst van Feniks op de lange termijn

pagina

42

Lijst van acties, samenvattend overzicht voor gemeente en Feniks

pagina

44

Bijlage: programma van Feniks in 2017

Inleiding

Inleiding

Aanleiding voor het onderzoek

De aanleiding voor dit onderzoek is de motie nummer 7, d.d. 14-07-2016 aangenomen door de gemeenteraad, waarin het College wordt opgeroepen om:

- Te onderzoeken welke ondersteuning nodig is om een kwalitatief sterk kennis- en expertisecentrum rondom emancipatie in stand te houden
- Deze resultaten voorafgaand aan de begroting aan de raad te presenteren

Vragen

De opdracht voor het onderzoek is antwoord te geven op de volgende vragen:

- Welke ontwikkelingen zijn gaande op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau omtrent het thema emancipatie? En welke kansen bieden deze voor Tilburg?
- Zijn het emancipatiebeleid en de uitvoering ervan in Tilburg zodanig vormgegeven dat optimaal gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheden? Zo nee, langs welke lijnen kan het Tilburgse emancipatiebeleid worden versterkt en wat zijn daarvoor de voorwaarden? Wat betekent dit voor het huidige expertisecentrum van de lokale partij Feniks?
- Onder welke financiële en organisatorische condities kan deze eventuele versterking plaatsvinden, gegeven de financiële fragiliteit van Feniks? En welke scenario's zijn daarbij te schetsen? Los van een eventuele impuls: welke scenario's zijn realistisch om de continuïteit van (de functie van) Feniks te garanderen?

In de komende hoofdstukken wordt antwoord gegeven op deze vragen. In deze rapportage wordt niet zozeer teruggekeken naar het verleden maar wordt vooral beschreven hoe het nu gaat en hoe de toekomst er uit zou kunnen zien.

Emancipatie in Nederland

Emancipatie

Landelijke organisaties

Onderwerpen

*Provincie en provinciale
organisaties*

Stand van zaken

Gemeentes

Ministerie van OCW

*Amsterdam, Den Haag,
Rotterdam, Groningen*

Emancipatie

Vrouwenemancipatie in Nederland gaat over gelijke behandeling van en gelijke kansen voor meisjes en vrouwen. Deels gaat het over onderwerpen die al 50 of 100 jaar spelen, waardoor enige vermoeidheid optreedt rondom het onderwerp. Maar gelijke rechten hebben zich nog niet vertaald in gelijke posities. Het thema is dus nog springlevend, zowel omdat de oude thema's nog steeds relevant zijn als ook omdat deze tijd ook weer nieuwe uitdagingen met zich meebrengt.

De afgelopen jaren is de aandacht voor emancipatie in Nederland weer toegenomen. Dat komt voor een belangrijk deel door Jet Bussemaker, die als minister hiervoor aandacht opeist, de discussie aanwakkert en projecten opzet.

Nu – aan het einde van haar ministerschap – roept ze haar opvolger op om druk te blijven zetten:

"Emancipatie is nog lang niet klaar".

Naast aandacht voor vrouwenemancipatie gaat het landelijke emancipatiedebat ook over het bevorderen van de sociale acceptatie en veiligheid van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele mannen en vrouwen, transgender en intersekse personen, de zogenaamde LHBTI's.

Met het woord emancipatie wordt in dit rapport vrouwenemancipatie bedoeld, tenzij anders vermeld.

Onderwerpen

De twee belangrijkste onderwerpen binnen vrouwenemancipatie waren en zijn nog steeds veiligheid en economische zelfstandigheid.

Economische zelfstandigheid

Dit moet bereikt worden door een hogere deelname van vrouwen aan het arbeidsproces en doordat vrouwen meer uren gaan werken. Dit leidt tot meer autonomie, minder financiële kwetsbaarheid voor de vrouw zelf en voor het hele gezin, en een lager risico op armoede in geval van scheiding. Onder dit thema vallen onderwerpen als:

- Arbeidsparticipatie
- Gelijke beloning
- Doorstroom van vrouwen naar hogere functies
- Gelijkere verdeling van huishouden en zorg
- Armoedebestrijding

Veiligheid

Bij het thema veiligheid van vrouwen en meisjes gaat het over:

- Seksueel geweld
- Huiselijk geweld
- Gevoel van veiligheid

Relatief nieuwe onderwerpen binnen het emancipatieveld zijn onder andere:

- Mantelzorg en het hoge percentage vrouwen dat hiermee belast is
- Social media gebruik, sexting en grooming
- Vluchtelingenvraagstukken
- Beeld van vrouwen in de media: tegengaan van stereotypering
- Vrouw en gezondheid

Stand van zaken

Het voert te ver om op deze pagina's alle aspecten van emancipatie weer te geven, maar in december 2016 verscheen de negende [Emancipatiemonitor](#), opgesteld door het Sociaal en Cultureel Planbureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze geeft voor een deel inzicht in de stand van zaken van emancipatie in Nederland. Enkele opmerkelijke punten uit deze monitor:

In 2015 was 54% van de vrouwen van 20-64 jaar economisch zelfstandig. Onder mannen was dat 74%. De economische zelfstandigheid is zowel bij vrouwen als bij mannen licht gestegen.

Vrouwelijke werknemers verdienen per uur gemiddeld 18 euro en mannen 22 euro, een verschil van 17%. In het bedrijfsleven is dit 20%, bij de overheid 10%. Deze loonverschillen zijn kleiner dan in 2008. [...] Als gecorrigeerd wordt voor tal van achtergrondfactoren zoals opleidingsniveau en werkervaring, dan blijft er in het bedrijfsleven een loonverschil over van 7% en bij de overheid van 6%.

Op basis van de Emancipatiemonitor 2016 schrijft de Volkskrant (13 dec 2016):

"Na een scheiding (vier op de tien huwelijken strandt) gaat een vrouw er gemiddeld 25 procent in inkomen op achteruit. Een man wiens huwelijk op de klippen loopt, levert gemiddeld slechts 0,2 procent inkomen in en kan dus zorgeloos verder leven."

Op de website van het ministerie van OCW valt te lezen:

"Van alle Nederlandse vrouwen was 34% ooit het slachtoffer van seksueel geweld."

Ministerie van OCW

*Het Nederlandse
emancipatiebeleid gaat
ervan uit dat een
voortdurende inzet nodig
is om emancipatie te
bevorderen.*

De kernwaarden die het huidige kabinet op het gebied van emancipatie hanteert zijn autonomie, weerbaarheid en gelijkwaardigheid. De directie Emancipatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen geeft uitvoering aan dit beleid.

Het Nederlandse emancipatiebeleid gaat ervan uit dat een voortdurende inzet nodig is om emancipatie te bevorderen. De directie Emancipatie richt zich op het bevorderen van gelijke rechten, kansen, vrijheden en (sociale) verantwoordelijkheden in de maatschappij voor vrouwen én mannen. De overheid wil dat vrouwen en mannen gelijke rechten, kansen en vrijheden hebben. Maar ook evenveel verantwoordelijkheden. Emancipatiebeleid heeft als belangrijk doel de economische zelfstandigheid van vrouwen te versterken. Daarvoor is een grotere deelname van vrouwen aan de arbeidsmarkt en een betere verdeling van arbeid en zorgtaken tussen mannen en vrouwen nodig.

De directie werkt aan:

- Economische zelfstandigheid voor vrouwen;
- Meer vrouwen in topposities van overheid, onderwijs en bedrijfsleven;
- Terugdringen van beloningsverschillen;
- Maatschappelijke participatie van vrouwen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- Meer meisjes in bèta;
- Bestrijden van geweld tegen meisjes en vrouwen;
- Actieve aanpak van homodiscriminatie;
- Bevorderen combinatie arbeid en zorg;
- Bijdragen aan verbetering van de positie van meisjes en vrouwen in de wereld.

Landelijke organisaties

Enkele belangrijke landelijke organisaties die zich bezighouden met vraagstukken rondom emancipatie zijn:

Atria

Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis. Bibliotheek en archief, onderzoek en advies. Voor een belangrijk deel bekostigd door OCW, 35 medewerkers, Amsterdam.

WOMEN Inc.

Netwerk voor vrouwen, richt zich op twee thema's: geld en gezondheid. Informatie, platform, beïnvloeden maatschappelijke agenda, politiek en beeldvorming. Mede betaald door ministerie van OCW en Nationale PostcodeLoterij, 20 medewerkers, Amsterdam.

Nederlandse vrouwenraad

Koepelorganisatie voor 50 vrouwenorganisaties in Nederland. Belangenbehartiging. Mede bekostigd door OCW, ongeveer 10 medewerkers, Den Haag.

Emancipator

Organisatie voor mannen en emancipatie op thema's, zoals geweld, arbeid & zorg, seksualiteit en seksuele diversiteit. Mannenemancipatie en vrouwenemancipatie gaan hand in hand. Betaald door OCW en Oranjefonds, 8 medewerkers, Amsterdam

Diversioen

Projecten, advies, opleiding en detachering op vraagstukken rondom maatschappelijke spanningen, economische zelfstandigheid, zelfbeschikking en zorg. 37 medewerkers, Amsterdam

Movisie

Landelijk kennisinstituut en adviesbureau voor het sociaal domein: effectiviteit en vakmanschap, actief burgerschap, inclusie en diversiteit, huiselijk en seksueel geweld en sociale zorg. Deels betaald door ministerie van VWS, 150 medewerkers, Utrecht

Provincie en provinciale organisaties

"Onder de minima neemt het aantal vrouwen disproportioneel toe. Inmiddels leven 15 op de 100 Brabantse vrouwen op of onder de armoedegrens."

(uit "Armoede onder Brabantse vrouwen groeit snel", 2015)

Provincie Noord-Brabant

De provincie Noord-Brabant voert geen emancipatiebeleid. Een speerpunt is Leefbaarheid, met daarbinnen het programma Sociale Veerkracht. Daarbinnen is ruimte voor emancipatievraagstukken, al wordt dat niet expliciet benoemd.

In het verleden heeft de provincie – mede naar aanleiding van onderzoek door Feniks in opdracht van de gemeente in Tilburg – de uitgave "Armoede onder Brabantse vrouwen groeit snel" mogelijk gemaakt. Het betreft een uitgave in 2015 door De Provinciale Vrouwenraad Noord-Brabant (PVR), Vereniging BUS en Stichting Zet.

Naast de Provinciale Vrouwenraad Noord-Brabant (koepelorganisatie voor plaatselijke vrouwenraden en andere vrouwenorganisaties) zijn er nog enkele organisaties die zich met name op provinciaal niveau bezighouden met onderwerpen die raken aan emancipatie:

Stichting Zet

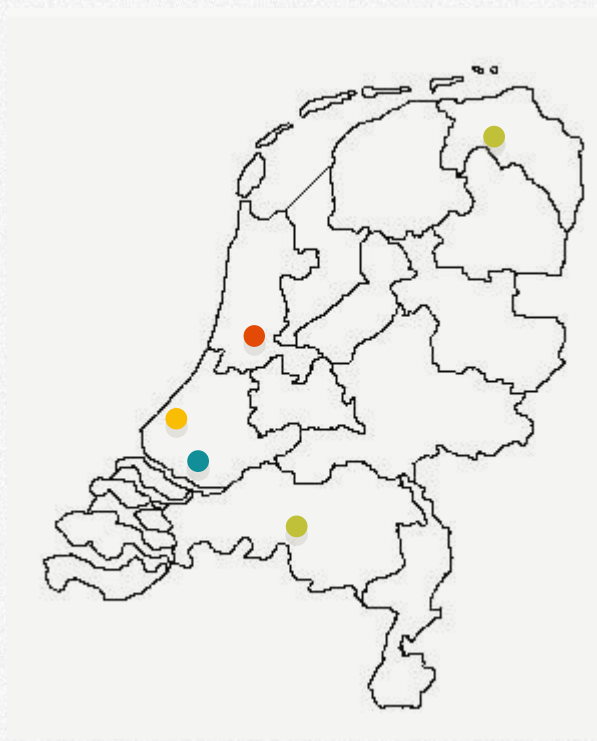
Zet adviseert overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties op het gebied van leefbaarheid, participatie, toegankelijkheid en zelfredzaamheid. Wordt betaald door Provincie Noord-Brabant, fondsen en opdrachtgevers. 35 medewerkers, Tilburg.

Het Pon

Onderzoeks- en adviesbureau in het sociale en culturele domein. Centraal staat het burgerperspectief, vertaald in een handelingsperspectief voor bestuurders en beleidsmakers van overheden en maatschappelijke organisaties. Pon krijgt subsidie van Provincie Noord-Brabant en heeft andere betalende opdrachtgevers. 19 medewerkers, Tilburg.

Gemeentes

Om een indruk te krijgen van wat er op lokaal niveau op het gebied van vrouwenemancipatie gebeurt volgt op de volgende pagina's een overzicht van welke gemeentes uit de top 10 in Nederland en de grootste 5 steden in Brabant hierin actief zijn.

- Op zichzelf staand vrouwenemancipatiebeleid (Amsterdam)
- Vrouwenemancipatie als onderdeel van breder emancipatiebeleid – vrouwen, mannen en LHBT (Den Haag)
- Vrouwenemancipatie als onderdeel van emancipatie, gelijke behandeling en 'gelijke norm' (Rotterdam)
- Geen echt vrouwenemancipatiebeleid maar wel ondersteuning van emancipatiecentrum (Groningen en Tilburg)

Amsterdam

Kernpunten:

- *Expliciet vrouwen-emancipatiebeleid, vastgelegd in een nota*
- *Vier doelen*
- *Gekoppeld aan andere beleidsthema's*
- *Service Punt Emancipatie (SPE)*

Amsterdam

Amsterdam zet nadrukkelijk in op vrouwenemancipatie met de nota [vrouwenemancipatie 2015 – 2018](#) ["Initiatiefrijke vrouwen maken de stad!"](#). Daarbij worden vier doelen nagestreefd:

- Kwetsbare meisjes weerbaar maken
- Meisjes en vrouwen kunnen eigen keuzes maken
- Meer Amsterdamse vrouwen zijn economisch zelfstandig.
- Vrouwenorganisaties werken samen. Initiatiefrijke vrouwen zijn rolmodellen.

Om deze doelen te bereiken worden per doel verschillende acties uitgezet en wordt van drie instrumenten gebruik gemaakt:

- Mogelijk maken van activiteiten door financiële ondersteuning zoals subsidies
- Informatie en ondersteuning voor vrouwenorganisaties
- In samenhang sturen en monitoren tussen verschillende beleidsp portefeuilles.

Het Amsterdamse emancipatieveld loopt uiteen van professionele kennis- en vrouwencentra, stedelijke en landelijke netwerken tot kleine zelforganisaties en buurtinitiatieven (waaronder Atria, WomenInc en TEDxAmsterdamWomen). In 2009 heeft de gemeente opdracht gegeven voor het oprichten van een stedelijk [Service Punt Emancipatie \(SPE\)](#). Dit servicepunt biedt onder meer advies, bijeenkomsten, een website en krijgt van de gemeente een budget voor ondersteuning van kleinschalige emancipatie-initiatieven.

Voor de uitvoering van de nota Vrouwenemancipatie is jaarlijks een bedrag van ongeveer € 400.000 beschikbaar onder het programma 'Diversiteit'. Een groot gedeelte van de activiteiten die in de nota genoemd worden valt primair onder een andere beleidsp portefeuille dan Diversiteit. Deze worden gefinancierd vanuit budgetten die gekoppeld zijn aan thema's als inburgering en educatie, armoedebestrijding, LHBTI-emancipatie, arbeidsmarktbeleid en jeugdbeleid.

Den Haag

Den Haag

De gemeente Den Haag werkt met een actieprogramma 2015 - 2018: "Emancipatie 2.1: Nieuwe ronde, gelijke kansen". Het richt zich op vrouwen- en mannenemancipatie en op de emancipatie van LHBT's. Het volgt het beleid van de rijksoverheid, waar een 'Haagse kleur' aan wordt gegeven. De basis is een nulmeting in de vorm van de Emancipatiemonitor Den Haag 2015, die nu jaarlijks uitgebracht wordt om de stand van zaken en de voortgang te meten.

Speerpunten zijn:

- Bevorderen van arbeidsparticipatie van vrouwen
- Meer vrouwen in hogere functies
- Bevorderen van maatschappelijke participatie van vrouwen
- Genderspecifieke gezondheidszorg

Om de doorstroom van vrouwen naar topfuncties te stimuleren wordt binnen de gemeente Den Haag een diversiteitsbeleid gevoerd.

Er zijn Haagse Emancipatie-ambassadeurs aangesteld die Haagse bedrijven en maatschappelijke organisaties aanmoedigen dit voorbeeld van de gemeente te volgen.

Om de maatschappelijke participatie van vrouwen te bevorderen is er het stedelijk participatiecentrum voor vrouwen: Stichting Yasmin. Hier krijgen vrouwen voorlichting, worden ze geadviseerd, begeleid en gecoacht op het gebied van onderwijs, maatschappelijke- en arbeidsparticipatie.

Voor het thema Veiligheid heeft Den Haag een aparte aanpak tegen huiselijk geweld, waar een belangrijke relatie ligt met het emancipatiebeleid.

De gemeente Den Haag heeft een Visitatiecommissie Emancipatie (VCE) geïnstalleerd om de actiepunten uit de emancipatienota te volgen en te toetsen. Deze VCE heeft als opdracht: "Activiteiten en goede voorbeelden in kaart brengen; adviseren over de uitvoering van de actiepunten; jaarlijks rapporteren over de bevindingen. Aan het eind van de periode doet de VCE verslag van de door haar gesignaleerde ontwikkelingen, voorzien van aanbevelingen".

Den Haag (vervolg)

Kernpunten:

- *Emancipatiebeleid: vrouwen, mannen en LHBT*
- *Vier speerpunten vrouwenemancipatie*
- *Emancipatiemonitor*
- *Emancipatie-ambassadeurs*
- *Visitatiecommissie emancipatie*
- *Stedelijk participatiecentrum voor vrouwen (Yasmin)*
- *PEP: kennis- en expertisecentrum participatie en emancipatie*

Tot slot is er in Den Haag het PEP (kennis en expertisecentrum Participatie en Emancipatie Professionals) met ongeveer 30 medewerkers. Het heeft als doel: het bevorderen van participatie en emancipatie van Haagse burgers. PEP Den Haag ondersteunt Haagse organisaties door middel van organisatieondersteuning, training, netwerkversterking en kwaliteitswaarborging. PEP heeft expertise op het gebied van vrijwilligerswerk, emancipatie, mantelzorg en diversiteit.

Het jaarlijkse budget voor vrouwen-, mannen- en LBHT-emancipatie in Den Haag bedraagt ongeveer € 1 miljoen. Daarvan wordt ongeveer € 350.000,- besteed aan de subsidiëring van Stichting Yasmin. Ongeveer € 450.000,- wordt ingezet voor emancipatie bevorderende activiteiten en de uitvoering van acties uit het programma.

Rotterdam

Kernpunten:

- *Samen met LHBT-
emancipatie, gelijke
behandeling en
'gedeelde norm'*
- *Beleidsregel*
- *Drie doelstellingen*
- *Onderzoek 'Staat van
emancipatie'*
- *Expertisecentrum
Integratie, Discriminatie
en Emancipatie (IDEM
Rotterdam)*

Rotterdam

In Rotterdam is emancipatiebeleid een onderdeel van het integratiebeleid "Beleidsregel Volwaardig Meedoen" en is er een actieprogramma "Veilig Thuis" om huiselijk geweld en kindermishandeling tegen te gaan.

Andere onderdelen van de Beleidsregel Volwaardig Meedoen zijn LHBT-emancipatie, gelijke behandeling (discriminatie) en 'informereren en uitdragen gedeelde norm'.

Een belangrijke basis voor het emancipatiebeleid vormt het in 2013 uitgevoerde onderzoek "Staat van emancipatie". De gemeente Rotterdam richt zich op de volgende doelstellingen:

- Het vergroten van de gelijkwaardige positie en gelijke behandeling van vrouwen en mannen (gender-gelijkheid).
- Het vergroten van economische zelfstandigheid van vrouwen en meisjes.

- Het bespreekbaar maken van taboeonderwerpen die emancipatie van vrouwen en meisjes in de weg staan.

In 2016 is in opdracht van de gemeente Rotterdam een Expertisecentrum Integratie, Discriminatie en (LHBT-) Emancipatie opgericht: IDEM Rotterdam. Het is ingericht door RADAR en Art. 1 en heeft ongeveer 10 medewerkers. "Ons doel is om deze initiatieven te versterken door organisaties en mensen met elkaar te verbinden en te zorgen dat expertise en lokale kennis beschikbaar is en wordt gedeeld. Dat doen we met een gedreven team van onderzoekers, netwerkers en specialisten op het gebied van informatie en communicatie. IDEM heeft een signalerende en adviserende rol naar de gemeente Rotterdam."

In totaal is er voor de thema's van de beleidsregel € 2,4 miljoen beschikbaar, waarvan € 500.000 voor vrouwenemancipatie en € 500.000 voor het expertisecentrum.

Groningen en rest

Groningen

Groningen is vergelijkbaar met Tilburg: emancipatie is expliciet een onderdeel van de portefeuille van een wethouder en er is een raadscommissie die dit onderwerp beheert. Er is geen beleidsnota of actieprogramma, maar de gemeente ondersteunt wel het vrouwencentrum Jasmijn, dat vergelijkbaar is met Feniks in Tilburg.

Jasmijn ontving in 2016 een subsidie van €285.000 waarvan € 240.000 structureel en € 45.000 projectmatig.

De andere steden uit de landelijke top 10 en Brabantse top 5 doen niets of niets noemenswaardigs op het gebied van vrouwenemancipatie:

Utrecht

Eindhoven

Almere

Breda

Nijmegen

's-Hertogenbosch

Helmond

Emancipatie in Tilburg

Stand van zaken in Tilburg

*Emancipatiebeleid in
Tilburg*

Feniks

Stand van zaken

*"Van de eenouder-
gezinnen in Tilburg
verkeert 25% in een
bijstandssituatie (landelijk
20%). Daarvan betreft het
in 96% van de gevallen
een vrouw met kinderen
(landelijk 90%)."*

Het is niet eenvoudig inzicht te geven van de stand van zaken over emancipatievraagstukken in Tilburg omdat cijfers van de gemeente en gemeentelijke cijfers bij het CBS zelden zijn uitgesplitst naar geslacht. Dus om uitspraken te doen over hoe het bijvoorbeeld met economische zelfstandigheid van vrouwen, de vertegenwoordiging van vrouwen in topfuncties of de veiligheid van vrouwen staat zou nader onderzoek nodig zijn.

Er kan wel iets gezegd worden over vrouwen en armoede in Tilburg doordat Feniks hier onderzoek naar gedaan heeft (eigen onderzoek gecombineerd met CBS cijfers):

Armoede

"In totaal wonen in Tilburg ongeveer 7.234 eenoudergezinnen. Uit het onderzoek van Feniks in 2012 '[Het vrouwelijke gezicht van armoede](#)' bleek dat in Tilburg van de alleenstaande ouders in de bijstand maar liefst 96% het een vrouw met kinderen betreft (waar dit percentage landelijk gemiddeld 90% bedraagt).

Het aantal eenouderhuishoudens met bijstand bedraagt in Tilburg 1830 (gemiddelde over drie jaar). Dus van de 7.234 eenouderhuishoudens in Tilburg heeft ongeveer 25% bijstand ten opzichte van 20% landelijk. Daarmee verkeren meer eenoudergezinnen in Tilburg in een bijstandssituatie dan gemiddeld in Nederland.

Ook de gegevens over kinderen en armoede bevestigen dit beeld: 15,4% van de minderjarige kinderen leeft in een huishouden met een inkomen onder de lage-inkomensgrens t.o.v. 12,2% van het landelijk gemiddelde. De lage-inkomensgrens is vastgesteld op € 9.249 in prijzen van het jaar 2000. Dit bedrag komt in koopkracht ongeveer overeen met de koopkracht van een bijstandsuitkering voor een alleenstaande. "

Emancipatiebeleid Tilburg

Het emancipatiebeleid in Tilburg komt op dit moment tot uitdrukking door het mogelijk maken van de activiteiten van Feniks, expertisecentrum emancipatie, gender en diversiteit. Emancipatie (incl. LHBT-emancipatie) is onderdeel van de portefeuille van wethouder Marcelle Hendrickx, terwijl de financiële bijdrage voor Feniks op dit moment vanuit Meedoen en sociale stijging komt, onderdeel van de portefeuille van wethouder Hans Kokke.

Er is op dit moment geen expliciete emancipatievisie. Er zijn geen speerpunten of doelstellingen anders dan die voor Meedoen en sociale stijging gelden en het aandeel dat Feniks daarin vervult.

Emancipatie raakt - net als overal - ook vele andere beleidsterreinen, waaronder:

- Participatie
- Zorg
- Werk en inkomen
- Jeugd
- Integratie
- Veiligheid

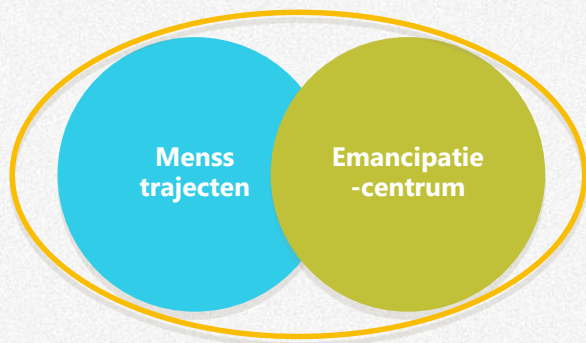
Er zijn dus ook meerdere organisaties die zich bezighouden met onderwerpen uit het emancipatie-veld, zoals Kompaan en de Bocht (veiligheid en tienermoeders) waar Feniks mee samenwerkt. Daarnaast zijn er – los van de activiteiten van Feniks - vrouwengroepen actief vanuit diverse invalshoeken zoals ontmoetingsgroepen in buurthuizen of netwerken voor hoger opgeleide vrouwen.

Feniks

Feniks, emancipatie expertise centrum Tilburg, bestaat 40 jaar. Het motto is 'Vertrouwen in de kracht van vrouwen' en het richt zich met name op vrouwen (en de kinderen en mannen in de leefwereld van deze vrouwen) die zich in een kwetsbare positie bevinden.

Het is een vrouwencentrum met 5 beroepskrachten (3,56 FTE), een bestuur (van vrijwilligers), rond de 35 actieve vrijwilligers en wekelijks meer dan 175 vrouwen die deelnemen aan activiteiten en cursussen. Het verbindt, ondersteunt en versterkt deze vrouwen en begeleidt vrouwen in hun weg naar (vrijwilligers)werk.

In het kader van Menss worden 150 vrouwen gestimuleerd en begeleid in 'meedoen en sociale stijging'. Daarmee voert Feniks van de vier partners binnen Menss de meeste trajecten uit.

Emancipatiecentrum Feniks

Vanwege de splitsing van de subsidie in geld voor participatietrajecten en geld dat het label "emancipatiecentrum" heeft, is er een soort van tweedeling ontstaan in het denken over het emancipatiecentrum. Daarbij wordt de vraag gesteld welke activiteiten uitgevoerd worden voor het één en welke voor het ander. Maar deze grens is niet altijd strak te trekken, met name als het gaat om groepsbijeenkomsten in het kader van voorlichting of training. Van buitenaf gezien is dit ook een enigszins kunstmatige scheiding. Feniks is nu een centrum voor alles wat met emancipatie en vrouwenvraagstukken te maken heeft, gericht op vrouwen in een kwetsbare positie en het delen van informatie hierover naar externe partijen zoals overheid en onderwijs en de maatschappij in z'n algemeenheid.

Er is ook enige spraakverwarring omdat de term 'emancipatiecentrum' gebruikt wordt voor zowel de hele organisatie als voor de activiteiten die niet onder de Menss-trajecten vallen. Terwijl deze emancipatiecentrum-activiteiten deels dan wel weer betaald worden vanuit de Menss financiering, wat het extra verwarrend maakt.

Feniks (vervolg)

De organisatie vervult op dit moment dus verschillende functies:

- Werving en uitvoering individuele trajecten
- Activiteiten en ontmoeting
- Cursussen en training voor de doelgroep
- Voorlichting en bewustmaking richting maatschappij, overheid, onderwijs en andere partijen
- Vertegenwoordiging naar landelijke emancipatie organisaties
- Ruimte voor activiteiten van vrouwengroepen
- In voorgaande jaren ook: toetsing van effecten van beleid en advies aan gemeente

Feniks is partner voor de landelijke overheid voor het uitvoeren van het emancipatiebeleid in verschillende projecten zoals:

- "Eigen kracht", "Economische Zelfstandigheid" en "Kracht on Tour" van het ministerie van OCW (in samenwerking met de gemeente Tilburg),
- platform "Eer en vrijheid" van het ministerie van SZW,
- lokale bijeenkomsten voor en met landelijke organisaties zoals Diversion en Emancipator.

In de bijlage is het programma van Feniks voor 2017 weergegeven, voor een concreter beeld van de inhoud van de activiteiten, opgesplitst naar activiteiten voor trajecten Menss en overige activiteiten ('emancipatiecentrum').

Via Menss ontvangt Feniks in 2017 een subsidie van € 282.000 van de gemeente Tilburg, waarvan € 85.000 voor het emancipatiecentrum en € 197.000 voor trajecten meedoen en sociale stijging. De begroting wordt aangevuld met € 30.000 tot € 40.000 euro aan subsidie door de rijksoverheid en ongeveer € 17.000 eigen inkomsten en incidentele subsidies.

**Mogelijk-
heden voor
beleid**

Mogelijkheden

De beschrijvingen in de vorige hoofdstukken geven inzicht in de mogelijkheden voor de gemeente Tilburg om invulling te geven aan het emancipatiebeleid.

De eerste vraag is natuurlijk of de gemeente aan dit onderwerp een invulling wil geven. Als het antwoord daarop 'ja' is, zijn dit mogelijkheden:

Tilburgse emancipatiemonitor

Inzicht in de stand van zaken in Tilburg. Cijfers op geslacht uitsplitsen waar dat relevant is. Als deze emancipatiemonitor herhaald wordt geeft hij inzicht in de resultaten die behaald worden op het gebied van emancipatie.

Toetsingscommissie emancipatie

Een belangrijk onderdeel van het emancipatiebeleid is invloed uitoefenen op andere beleidsterreinen die invloed hebben op emancipatie. Zowel de resultaten van het emancipatiebeleid als de effecten van ander beleid op emancipatie worden inhoudelijk getoetst, door bijv. een toetsingscommissie.

Visieontwikkeling en actieprogramma

Naast de traditionelere onderwerpen 'veiligheid' en 'economische zelfstandigheid' (waaronder armoede, arbeidsparticipatie, gelijke beloning) en zijn er ook nieuwe inhoudelijke onderwerpen. In de visie wordt vastgelegd welke speerpunten in Tilburg de aandacht krijgen en welke samenhang er is met andere beleidsterreinen. Daar waar hiaten zijn kan een eigen emancipatiebeleid knelpunten aanpakken. In een actieprogramma wordt bepaald welke doelen worden nagestreefd en welke acties gedaan worden om deze doelen te bereiken.

Mogelijkheden (vervolg)

Bundelen van doelgroepen en thema's

Vrouwenemancipatie heeft samenhang met andere doelgroepen en thema's:

- LHBTI-emancipatie
- Diversiteit
- Discriminatie
- Integratie

In Tilburg wordt nu gesproken over bundeling van onderwerpen onder één noemer (werktitel 'Tolerante Stad' of 'Inclusieve Stad'), daar zou het onderwerp emancipatie ook bij passen.

Kennisinstituut voor gemeentelijke emancipatievraagstukken

Een kennisinstituut richt zich op het verzamelen en verspreiden van kennis, (bewustmaking, voorlichting en opleiding) en het uitbrengen van advies. Dit kennisinstituut kan gericht zijn op vrouwenemancipatie, of er kunnen combinaties gemaakt worden met LHBTI-emancipatie, diversiteit, discriminatie en/of integratie.

Participatiecentrum voor vrouwen

Veel vraagstukken in het kader van emancipatie gaan over participatie, meedoen en sociale stijging. In een participatiecentrum kunnen vrouwen terecht voor ontmoeting, workshops, voorlichting, training en opleiding en individuele begeleiding.

De landelijke overheid zoekt voor de uitvoering van haar beleid steeds meer de samenwerking met gemeentes.

Feniks korte termijn

Uitgangspunten

Aanpak korte termijn

Begroting 2018

Uitgangspunten

In de jaren 2014 en 2015 heeft Feniks flinke verliezen geleden, in 2016 is er weer een klein positief exploitatiesaldo. Maar er zijn geen reserves meer en het eigen vermogen is negatief.

De subsidie-afspraken via Menss met de gemeente lopen tot eind 2018. Binnen Menss zijn er nieuwe afspraken gemaakt voor de vergoedingen in 2017 en 2018. Dit houdt in dat Feniks een hogere vergoeding per traject ontvangt. Als de subsidie Economische Zelfstandigheid van OCW doorgaat (€ 30.000 tot € 40.000), is daarmee de begroting voor 2017 rond. De verwachting is dat deze OCW subsidie begin 2017 toegezegd gaat worden. De liquiditeitsbegroting laat zien dat er geen liquiditeitsproblemen ontstaan. Maar het is een wankel evenwicht en er vindt geen tot weinig opbouw van reserves plaats.

*"Super mooi om te zien
hoeveel vrouwen aanwezig
zijn, Feniks doet dit heel
mooi, dit is een aantal wat
Amsterdam en Den Haag
ook behaald heeft"*

(Basim Al Alousi, beleidsmedewerker
OCW, directie emancipatiebeleid,
tijdens "Kracht on Tour"- bijeenkomst
19 januari 2017)

Wat gaat er goed?

- Vele activiteiten en bijeenkomsten, organisatiekracht
- Bereiken van vrouwen in kwetsbare positie
- Menss trajecten, zowel qua aantal als qua inhoud
- Invulling en uitvoering van projecten van rijksoverheid
- Inbedding in (emancipatie)netwerk
- Naamsbekendheid

Wat moet beter?

- Overzicht en lange termijn aanpak, sturing op cijfers: nu van crisis naar crisis, ad hoc beleid.
- Helderheid over rol en activiteiten van emancipatiecentrum
- Financiële basis: krappe begroting, geen reserves en negatief eigen vermogen
- De organisatie is kwetsbaar: klein en sterk afhankelijk van de directeur
- Invulling adviesrol richting overheid en andere partijen

Aanpak korte termijn

De mogelijkheden om op korte termijn de verbeterpunten aan te pakken zijn verkend.

“Hetzelfde doen voor minder geld” is niet mogelijk omdat de kosten al minimaal zijn. Er wordt veel gebruik gemaakt van sponsoring in natura door leveranciers en er wordt gewerkt met vrijwilligers en stagiaires. Op korte termijn verhuizen naar een andere locatie zou wellicht een kleine besparing op de huur opleveren, maar ook op een nieuwe locatie zal huur betaald moeten worden. Dit is wel een mogelijkheid die in de uitwerking van de lange termijn scenario's meegenomen kan worden. De grootste kostenpost zijn de loonkosten. Minder medewerkers is geen optie, omdat dan het werk ook niet meer gedaan kan worden (er zijn nu 3,56 FTE).

“Meer inkomsten door meer te doen” wordt lastig omdat medewerkers allemaal al structureel meer uren werken dan hun contract aangeeft. De enige optie hier is dat voor het werk dat gedaan wordt in meer gevallen betaald wordt.

Het advies is om in 2017 rust te brengen en niet op zoek te gaan naar besparingen of extra projecten voor 2017, omdat dit niet noodzakelijk is (de begroting is rond) en omdat dit ruimte biedt om te gaan werken aan het nieuwe Feniks op de langere termijn.

Wat in 2017 wel gedaan kan worden is voorkomen dat er financiële problemen ontstaan, dit wordt hierna beschreven.

Aanpak korte termijn (vervolg)

Bestuursbeslissingen

Om meer rust en overzicht te brengen bij Feniks en om betere strategische beslissingen te nemen, moet het bestuur een betere invulling geven aan haar verantwoordelijkheden. Daarvoor is het nodig om in een ritme van één keer per maand met de directeur bij elkaar te komen om zaken te bespreken en beslissingen te nemen. De openstaande vacature voor een bestuurslid zou ingevuld moeten worden door iemand die de kennis en ervaring met het sturen op cijfers aanvult.

Sturing op basis van cijfers

Om meer sturing op basis van cijfers te kunnen geven en te zorgen voor een stabielere financiële basis, zijn de volgende hulpmiddelen noodzakelijk:

- Maandelijks liquiditeitsplanning (te bespreken in het bestuur)
- Kostprijsberekening om inzicht te krijgen in de daadwerkelijke kosten van de Menss trajecten

Liquiditeit

De huidige liquiditeitsplanning voorziet geen problemen in 2017. Er wordt nu wel van uitgegaan dat de bijdrage van OCW in april door de gemeente aan Feniks wordt uitbetaald. Mocht de subsidie van OCW dan nog niet bij de gemeente binnen zijn, is een voorschot noodzakelijk om een zeer krappe liquiditeitssituatie te voorkomen.

Begroting 2018

Met de ruimere financiering voor 2017 en 2018 vanuit Menss en door de hiervoor omschreven acties wordt ruimte en rust gecreëerd om aan een nieuw emancipatiecentrum te gaan werken.

Er worden echter nog steeds geen reserves opgebouwd en voor 2018 is het onzeker of er vanuit de landelijke overheid weer subsidie beschikbaar gesteld wordt. Deze subsidie werd in de afgelopen jaren voor individuele trajecten ter beschikking gesteld en wordt dus als aanvulling op het budget voor de Menss-trajecten gebruikt.

Mocht volgend jaar deze bijdrage vanuit OCW wegvallen ontstaat daarmee in 2018 een gat op de begroting van € 40.000.

Voor de rust zou het goed zijn als de gemeente dit als extra bijdrage levert voor 2018. Als er dan vanuit de rijksoverheid een bijdrage komt kan deze afgetrokken worden van de bijdrage van de gemeente – of dit wordt gezien als een extra bijdrage waardoor Feniks ook weer de noodzakelijke reserves kan opbouwen.

De vraag die nu voorligt is wat er nodig is om het emancipatiecentrum toekomstbestendig te maken, om ervoor te zorgen dat het op langere termijn gezond blijft. Daartoe worden in het volgende hoofdstuk enkele scenario's geschetst.

Feniks op lange termijn

Functies

Visieontwikkeling

Organisatieontwikkeling

Scenario's

Funcities

De optie om op de langere termijn op deze manier door te gaan is geen reële optie: het financiële evenwicht is zo wankel dat dit geen basis vormt voor de toekomst. Het legt stress op de organisatie waardoor er ad hoc geacteerd wordt en er hoeft maar een kleine tegenslag te zijn en de financiële problemen zijn weer terug. Bovendien is de organisatie kwetsbaar. In 2017 moet gewerkt worden aan een nieuw Feniks, Feniks 2.0, een nieuwe organisatie die in 2018 van start zou kunnen gaan.

In het denken over de toekomst van Feniks helpt het om duidelijker te zijn over de verschillende functies die de organisatie nu vervult en helderheid te krijgen in het gebruik van benamingen. Als op de komende pagina's 'emancipatiecentrum' genoemd wordt, dan wordt de organisatie Feniks bedoeld. Als er 'participatiecentrum' of 'kenniscentrum' staat, dan wordt bedoeld:

Participatiecentrum

Activiteiten in het kader van participatie: ontmoeting, voorlichting, opleiding en individuele begeleiding. Gericht op vrouwen.

Kenniscentrum

Onderzoek en advies, voorlichting, bewustmaking en toetsing. Gericht op de maatschappij, overheid, onderwijs en andere organisaties.

Visieontwikkeling

Er moet er een betere verbinding op visie- en beleidsniveau ontstaan tussen de gemeente Tilburg en Feniks.

Om te kunnen bepalen wat er moet gebeuren met het emancipatiecentrum is het noodzakelijk een visie op emancipatie te ontwikkelen. Mede op basis daarvan kunnen keuzes gemaakt worden voor de organisatie. Voor welke visie en welke organisatie ook wordt gekozen, in ieder geval moet er een betere verbinding ontstaan tussen de gemeente Tilburg en Feniks.

Visieontwikkeling

Om een toekomstbestendig emancipatiecentrum te ontwikkelen is er allereerst een toekomstbestendige emancipatievisie nodig, zowel van de gemeente Tilburg als van Feniks. Deze moeten in 2017 in samenhang met elkaar ontwikkeld worden.

Vanuit Feniks ligt er de vraag voor ondersteuning in capaciteit en/of financiële ondersteuning om de visieontwikkeling en de uitwerking daarvan voor de organisatie te begeleiden.

Gemeente

De gemeente is aan zet om:

- Een visie op emancipatie te ontwikkelen en te bepalen welke rol de gemeente daarin wilt spelen (zie daarvoor ook het hoofdstuk 'Mogelijkheden voor beleid').
- Speerpunten en doelen te bepalen. Om hiertoe te komen is het goed om het gesprek aan te gaan met betrokkenen in de stad, zodat een gedragen visie ontstaat en speerpunten worden vastgesteld die voor de stad belangrijk zijn.
- Helder te maken wat verwacht wordt van Feniks

Feniks

Ook Feniks moet helder maken welke visie zij heeft en er moet antwoord komen op onder andere de volgende vragen:

- Welke rol(len) wil Feniks op zich nemen?
- Wat wil Feniks betekenen voor welke doelgroep?
- Wat wil Feniks betekenen voor de gemeente en andere organisaties?
- Kan Feniks haar werkveld verbreden naar andere regio's of andere opdrachtgevers?

Organisatie- ontwikkeling

Op basis van de visies kan de gemeente een actieprogramma opstellen en in een breder kader bekijken welke organisaties nodig zijn om hier invulling aan te geven. In samenhang daarmee moet in 2017 verkend worden welke organisatorische versterking nodig is voor Feniks, zodat in 2018 de nieuwe organisatie van start kan gaan. Hiervoor zijn op dit moment drie hoofdscenario's aan te geven.

Deze scenario's worden op de komende pagina's uitgewerkt, in tekst en in schematische plaatjes.

Scenario 1

Feniks wordt een participatiecentrum en heeft niet meer de functie van kenniscentrum.

Feniks blijft alle activiteiten gericht op vrouwen uitvoeren, maar het heeft niet meer de opdracht om advies uit te brengen aan de gemeente of te werken aan bewustwording en voorlichting richting de maatschappij in het algemeen en Tilburgse organisaties in het bijzonder.

De activiteiten richting vrouwen in een kwetsbare positie, meedoen en sociale stijging, maar ook themabijeenkomsten gericht op vrouwen en de projecten voor de landelijke overheid (die nu nog onder de noemer 'emancipatiecentrum' worden uitgevoerd) blijven door Feniks dus uitgevoerd worden.

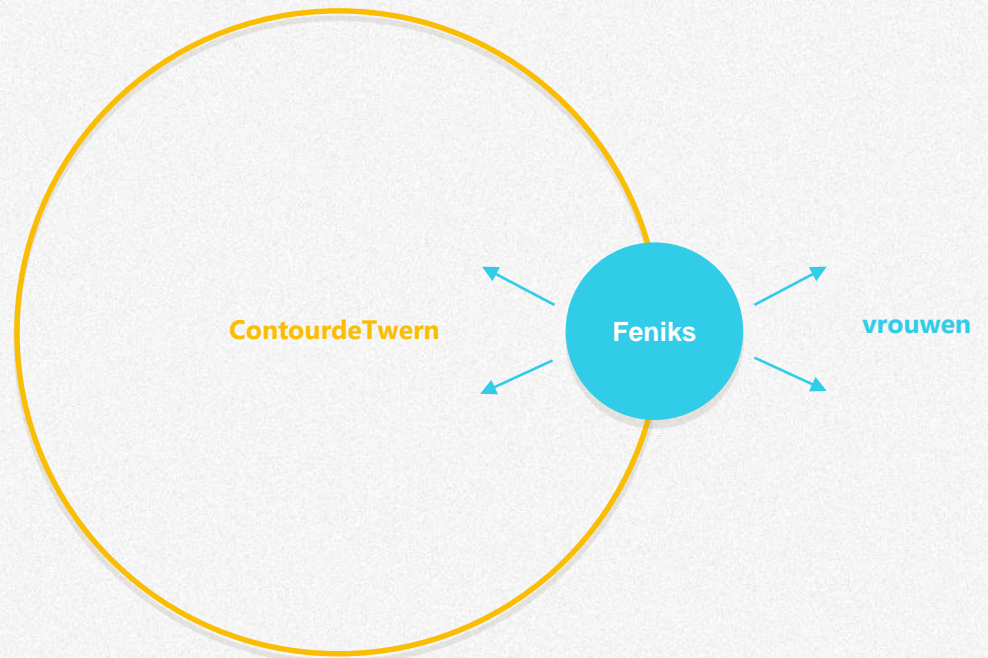
Om de kwetsbaarheid van de organisatie te verminderen wordt er een intensievere samenwerking met ContourdeTwern opgezet, of gaat Feniks wellicht zelfs helemaal onderdeel uitmaken van ContourdeTwern, maar dan wel met behoud van de eigen naam en een eigen gezicht.

De toegevoegde waarde voor ContourdeTwern is dat Feniks nog beter haar kennis binnen de organisatie kan gaan verspreiden. Het kan ondersteuning en opleiding bieden aan medewerkers van ContourdeTwern die met vrouwen in kwetsbare situaties te maken hebben en aan vrouwengroepen die actief zijn binnen de verschillende wijkcentra.

Scenario 1

Feniks wordt een participatiecentrum en heeft niet meer de functie van kenniscentrum.

Scenario 1 in een schema:

Scenario 2

Feniks wordt participatiecentrum en er wordt een apart kenniscentrum opgericht

Er wordt invulling gegeven aan zowel de functie van participatiecentrum als kenniscentrum, maar deze functies worden gescheiden van elkaar.

Feniks wordt dan het participatiecentrum voor vrouwen, waarmee het eerder beschreven scenario 1 wordt gevolgd.

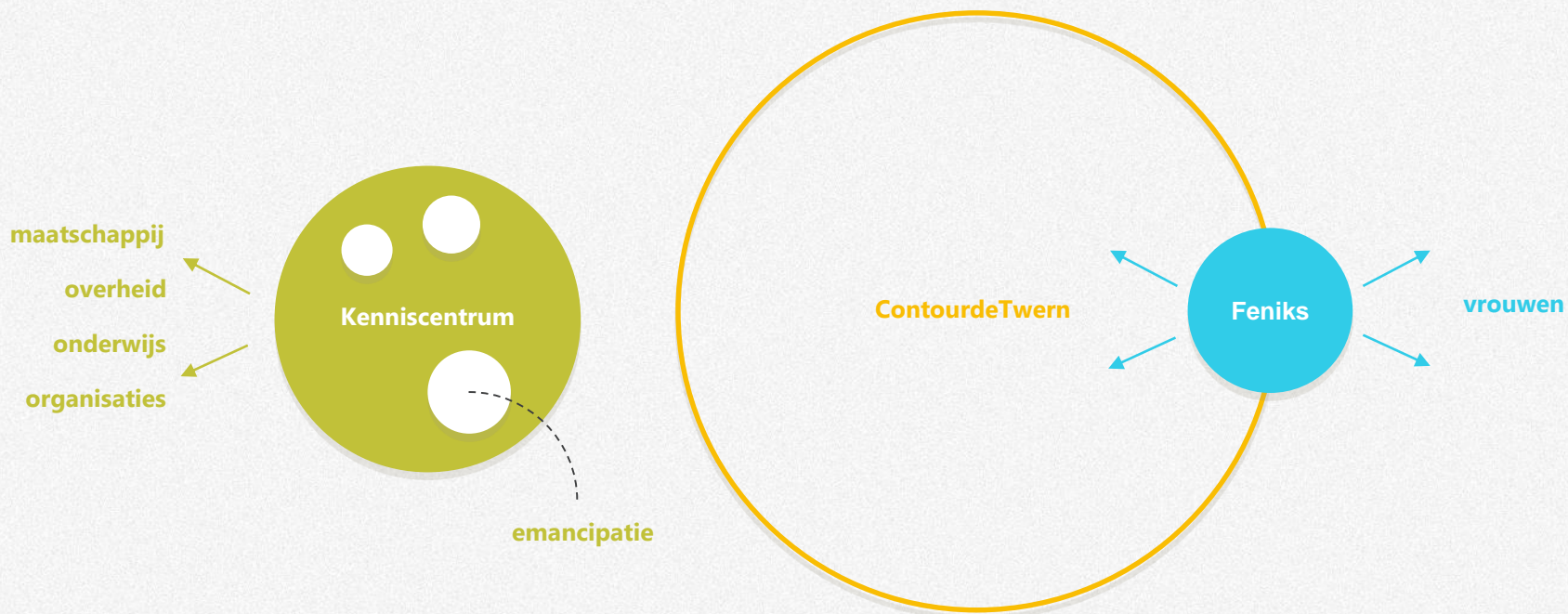
In aanvulling daarop wordt een kenniscentrum vrouwenemancipatie opgericht. Dat heeft dan als opdracht het bewustmaken van knelpunten op het gebied van emancipatie, advies richting gemeente en andere organisaties, voorlichting richting maatschappij in het algemeen. Hier kunnen eventueel ook de functies van monitoring van de emancipatie-ontwikkelingen en toetsing van emancipatiebeleid in Tilburg een plek krijgen. Het zou een kleine zelfstandige organisatie kunnen zijn, maar dan ontstaat er een nieuwe kleine kwetsbare organisatie. Daarom is het logischer om dit onder te brengen in een groter kenniscentrum, samen met andere organisaties die bijvoorbeeld actief zijn op de gebieden LHBTI-emancipatie, discriminatie en/of integratie. Wellicht biedt het denken over Tolerante Stad / Inclusieve Stad hier voor invalshoeken.

Een concreet idee is om met het College van de Rechten van de Mens een lokale organisatie op te richten, met daarbinnen - als één van de speerpunten - het onderwerp vrouwenemancipatie. Andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van onder andere discriminatie, migranten, mensen met een beperking of veiligheid zouden hier ook onderdeel van uit kunnen gaan maken. Dit idee is nog zeer pril, maar is wel de moeite waard om te verkennen.

Scenario 2

Feniks wordt participatiecentrum en er wordt een apart kenniscentrum opgericht

Scenario 2 in een schema:

Scenario 3

Feniks blijft de combinatie van participatie- en kenniscentrum

De combinatie van participatiecentrum en kenniscentrum blijft binnen Feniks bestaan. Daarvoor is het noodzakelijk dat er in de organisatie versterking plaatsvindt op strategisch niveau, zodat er meer sturing komt. Bovendien moet er dan meer invulling gegeven worden aan de functie van kenniscentrum en met name de adviesfunctie richting gemeente en andere organisaties. Tot slot moet de afhankelijkheid van de directeur afnemen, waardoor Feniks minder kwetsbaar wordt.

Het voordeel van dit scenario is dat emancipatie als onderwerp niet het risico loopt verloren te raken binnen een groter geheel en dat de twee functies elkaar makkelijker kunnen blijven versterken.

Opties om dit in te vullen zijn:

Scenario 3 a

Personele versterking, dus een nieuwe extra medewerker op strategisch niveau, die meer sturing kan geven en die versterking biedt op de adviesfunctie. Bijkomend voordeel is dat op deze manier gewerkt wordt aan opvolging van de huidige directeur (zij zal over 5 tot 7 jaar minder gaan werken en/of met pensioen gaan). Dit brengt een hoger kostenniveau voor Feniks met zich mee omdat er een extra medewerker bij komt.

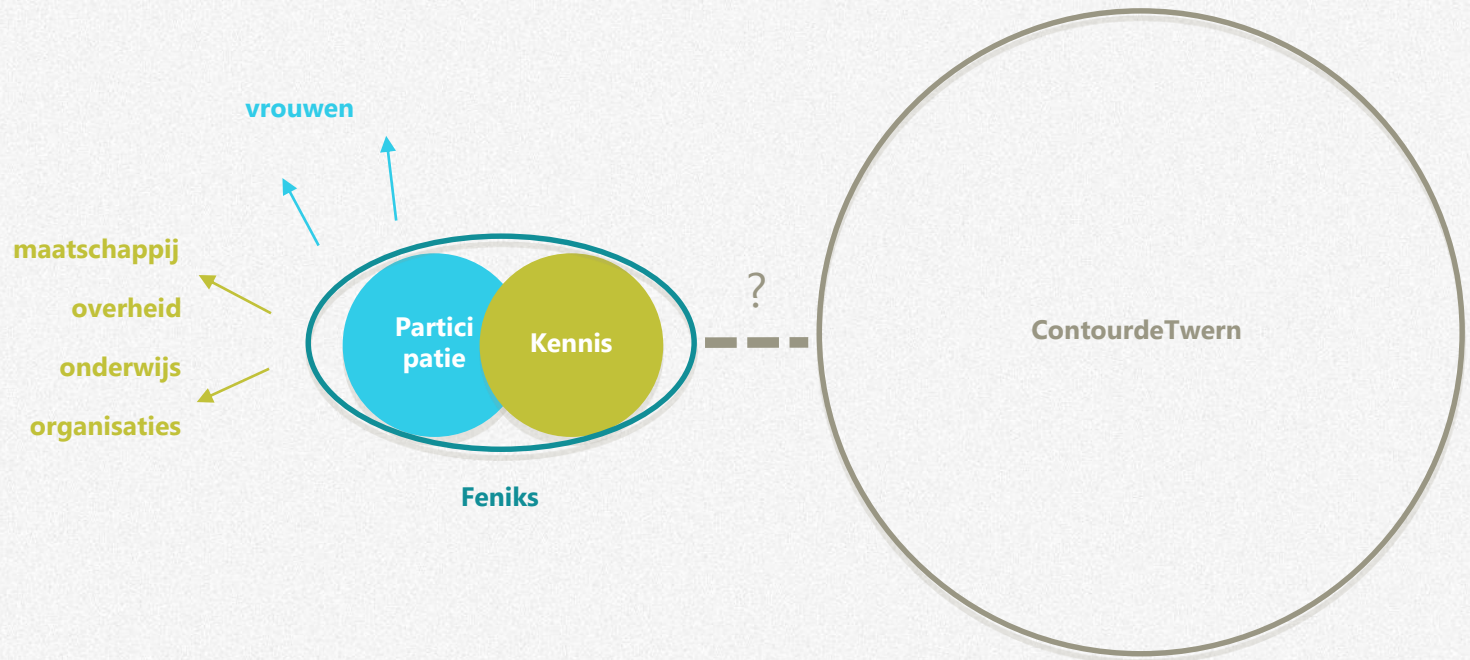
Scenario 3 b

Samenwerking met een andere organisatie. De functies van participatiecentrum en kenniscentrum blijven binnen Feniks één geheel vormen, maar de organisatie krijgt dan ondersteuning op strategisch en organisatorisch vlak vanuit een andere organisatie. De meest voor de hand liggende optie hier is ContourdeTwern. Feniks blijft wel als naam bestaan, de organisatie blijft onafhankelijk – in meer of mindere mate. Dit brengt extra kosten met zich mee omdat ondersteuning bij ContourdeTwern ingekocht moet worden, daar waar zaken nu niet ingevuld worden of opgelost worden met behulp van vrijwillige inzet zoals ondersteuning aangaande de financiële administratie en overzichten.

Scenario 3

Feniks blijft de combinatie van participatie- en kenniscentrum

Scenario 3 in een schema:

Lijst van acties

Lijst van acties

Hieronder volgt een overzicht van de acties zoals deze op de voorgaande pagina's beschreven zijn:

Gemeente

- Indien nodig een voorschot geven op de OCW subsidie – mocht deze in april 2017 nog niet binnen zijn.
- Visie- en organisatieontwikkeling bij Feniks mogelijk maken door ondersteuning met capaciteit en/of financiële ondersteuning
- Eigen visie-ontwikkeling in samenspraak met Feniks en andere partijen in de stad
- Samen met Feniks komen tot keuzes in scenario's
- Actieprogramma opstellen
- Bijdrage om gat in begroting van € 40.000 in 2018 op te lossen

Feniks

- Grotere betrokkenheid van bestuur bij beslissingen (1x per maand overleg)
- Sturen op cijfers waarvoor een maandelijkse liquiditeitsplanning gemaakt wordt en een kostprijsberekening wordt gemaakt.
- Visie- en organisatieontwikkeling in samenspraak met gemeente
- Samen met gemeente komen tot keuzes in scenario's

**Bijlage
programma
2017**

Feniks programma 2017

In het kader van “Meedoen en sociale stijging”

- 150 trajecten “Meedoen en sociale stijging”, waaronder 50 trajecten “Economische Zelfstandigheid” (voorheen “Eigen Kracht”) mede gefinancierd door het ministerie van OCW.
- Contact- en ontmoetingsgroepen, zoals
 - Koffietijd
 - Eetgroep
 - Uitgaansgroep
 - Creativiteitsgroepen
- Individuele gesprekken in combinatie met training, onder andere met behulp van de Dromenvangmethode
 - Op eigen kracht
 - Volle kracht vooruit
- Cursussen en training, zoals
 - Weet wat je werk waard is (met Bibliotheek Midden Brabant)
 - Uitkomen met inkomen (met Bureau Schuldhulpverlening),
 - Opkomen voor jezelf (met Kompaan en de Bocht)
 - EVA (met Stichting Lezen en Schrijven)
 - Energie-sessie
 - Mindfulness
- Verdere ontwikkelingen van methodieken en samenwerking in Menss
- Wervingsactiviteiten

Feniks programma 2017

In het kader van het Emancipatiecentrum

- Bijeenkomst "Kracht on Tour" (januari 2017) en follow up van de deals
- Verkiezingsbijeenkomst rondom het belang om te stemmen op 15 maart
- Voorlichtingsbijeenkomst ten behoeve van participatie en inburgering van vluchtelingen in samenwerking met SNV
- Vertegenwoordiging op landelijke bijeenkomsten en stuurgroepen over emancipatie (bijv. in kader van "Economische Zelfstandigheid" van het ministerie van OCW en "Eer en Vrijheid" van het ministerie van SZW)
- Tentoonstelling en film "40 jaar Tilburgs centrum vrouwenemancipatie" in samenwerking met de Bibliotheek, waarin de verbinding wordt gelegd van 40 jaar archiefmateriaal met actuele vraagstukken en 15 rolmodellen in het spotlicht worden gezet.
- Thema-avond Emancipatiemonitor 2016 in samenwerking met SCP
- Bijeenkomst viering Internationale Vrouwendag 8 maart 2017 met het thema 'vrouwenrechten' en 100 deelneemster
- Organisatie en bijeenkomst Tilburgse Emancipatieprijs
- Project en drie thema-avonden "Mannen-emancipatie" in samenwerking met Emancipator
- Thema-avonden in samenwerking met Kennismakerij (Bibliotheek) en de Blauwe Maan
- Voorlichting richting studenten en onderwijs